

[Undervisningsministeren.]

gelsen. Paa det Punkt er jeg ganske enig med de ærede Medlemmer, der har talt her. Begrænsningerne er jo Udtryk for Betænkelighed ved ligesom at styrte det hele over Ende.

Stegger Nielsen: Det ærede Medlem Hr. Bonnichsen kom til — jeg ved ikke, om det maaske var lidt ubevidst — at tillægge mig en Udtalelse om, at jeg havde talt for egen Regning kontra de øvrige Kommissionsmedlemmer paa et vist Punkt. Saadan lød det. Det vil jeg forsvare mig imod. Det har jeg ikke været inde paa, det kunde ikke falde mig ind. Jeg har sagt, at Kommissionen har udtalt sig i almindelige Vendinger. Det maatte den gøre. Det kunde ikke være anderledes efter den Tid, der har været til Forhaandsdrøftelse af Tingene, ogsaa vedrørende Lempelse af Eksamen og eventuelle Former for Afskaffelse af Eksamen. Vedrørende dette sidste udtalte jeg som min personlige Mening, at det sikkert var vanskeligt at finde det nye, der her skulde erstatte det gamle, og at man paa dette Omraade maatte gaa varsomt frem.

Til den højtærede Minister vil jeg sige, at Ministeren maa ikke tro, at jeg er ladet med lutter Betænkelighed over for Forslaget. Det er jeg ikke. Jeg ser med Glæde dette Forsøg gjort, endda med megen Glæde, og de Bemærkninger, den højtærede Minister gjorde til sidst om Terperi, Opsamling — saadan vil jeg kalde det — af Stof, ofte dødt Stof, er jeg ganske enig med Ministeren i. Det har jeg set i saa mange Aar, og jeg tror, at her kan der ved et fornuftigt Indgreb gennem denne Bemyndigelse fjernes adskilligt, hvorved Tid indvindes til noget bedre i en friere Undervisning. Det hilser jeg med stor Tilfredshed og stor Glæde. Den højtærede Minister maa forstaa min Stilling saaledes, at vort Syn paa dette Omraade er fuldstændig ens. Jeg ser som sagt med Glæde dette Forsøg gjort. Jeg har tilladt mig at sige som min personlige Opfattelse, at for ikke at skade de unge Mennesker paa dette Punkt vilde jeg mane til en vis Forsigtighed, naar man skulde til at overveje at finde Erstatning for den egentlige Eksamen i visse Fag. Kun paa dette ene Punkt har jeg haft nogen Betænkelighed af Hensyn til de unge selv, fordi jeg syntes, der var en Fare. Naar der nu som en Modbemærkning angaaende dette med Dobbeltthed peges paa, hvad jeg ogsaa var inde paa, at det vilde være Ministeriets Opgave — som dets højeste Chef lige har udtalt — kun at godkende saadanne Læseplaner og

Skoleplaner vedrørende Forsøgsordninger, der er pædagogisk forsvarlige, kan jeg anerkende det. Det er ogsaa, hvad jeg ønsker, og saa kan jeg meget vel se, at naar Eksamensbeviset ellers skal være ens — det staar der i Kommissoriet — og man fra Ministeriets Side overvaager, at Undervisningen skal være pædagogisk forsvarlig, ja, saa naas det samme Maal af alle.

Det var kun disse faa Bemærkninger jeg havde at gøre. Jeg ser gerne dette Forsøg gjort, og jeg haaber paa det bedste Resultat. Jeg glæder mig til, at vi under en kort Udvalgsbehandling — jeg har ikke haft til Hensigt at sinke Forslaget — faar en god og kort Drøftelse af visse Enkeltheder, som kan interessere os alle, ikke mindst Skolefolk.

Bonnichsen: Maa jeg begynde med at sige til det ærede Medlem Hr. Stegger Nielsen, at jeg ikke paa nogen Maade har villet sigte ham for at ville stille sig specielt i Modsætning til den øvrige Kommission. Dertil kender jeg det ærede Medlem alt for godt. Men jeg forstod det ærede Medlem saadan, at han ikke var sikker paa, at hele Kommissionen var enig om, paa hvad Maade det skulde gøres, at den ene kunde tænke sig det paa den ene Maade og den anden paa den anden Maade. Det var det, der havde givet sig Udslag i denne lidt forsigtige Form.

Maa jeg sige til den højtærede Minister, som nævnte Forsøg i Landbruget, der er betydelig lettere at føre igennem. Ja, der er jo det at sige til det, at Forsøg i Landbruget har at gøre med noget andet, jeg vil ikke bruge Udtrykket Materiale, det er et grimt Udtryk, men det er alligevel noget andet, man beskæftiger sig med. Her er det til syvende og sidst Forsøg med vore Børn, og at man der nærer en vis Forsigtighed, maaske lidt større end nødvendigt, det er vel i og for sig forstaaeligt, ikke mindst fra Forældrenes Side. Jeg vil dog sige, at selvfølgelig vil vi ogsaa gerne gaa ind for at gøre Forsøg i Almindelighed; et andet er at gaa ind paa et rent konkret Forslag. Jeg er betænkelig ved at afskaffe Eksamen. Jeg er ganske enig med den højtærede Minister i, at Eksamen er afgjort ikke ufejlbarlig. En Karakter kan jo ikke i den Forstand give den rigtige Bedømmelse. Jeg har ogsaa selv været udsat for, naar jeg rejste rundt fra Sted til Sted, at jeg bedømte forskelligt, efter som jeg kom i en dygtig Klasse eller mindre dygtig Klasse. Uvilkaarlig blev man paavirket af det. Et Sted, hvor det hele gik godt, satte man uvilkaarligt sine Fordringer i Vejret,